

Camelia Săpoi, Mihaela Doboș, Cristina Cergan,
Diana Iacob, Natalia Leu, Daniela Martiș,
Mihaela Nicolae, Bogdan Rațiu, Mara Trofin, Anca Vlaicu

Ne pregătim pentru **EVALUAREA NAȚIONALĂ**

limba și literatura română

clasa a VIII-a

2025

Editura Paralela 45

Lucrarea este elaborată în conformitate cu programa școlară pentru susținerea Evaluării Naționale de către absolvenții clasei a VIII-a și cu modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și notare în vigoare.

Acest auxiliar didactic este avizat pentru utilizarea în unitățile de învățământ prin O.M.E. nr. 4642/18.08.2021.

Redactare: Ionuț Burcioiu, Mihaela Cosma
Tehnoredactare: Mariana Dumitru, Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Ne pregătim pentru Evaluarea Națională – 2025 : Limba și literatura română – clasa a VIII-a / Camelia Săpoi, Mihaela Doboș, Cristina Cergan, ... – Pitești : Paralela 45, 2024
ISBN 978-973-47-4147-2

I. Săpoi, Camelia
II. Doboș, Mihaela
III. Cergan, Cristina

811.135.1
821.135.1.09

Credite foto

Imaginile a căror sursă nu a fost menționată au fost preluate de pe Shutterstock.

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Cuvânt-înainte

Dragul nostru elev de clasa a VIII-a,

Dacă ești gata să începi, cu propriile forțe, pregătirea pentru examen, cartea aceasta îți va fi călăuză. Termenul „călăuză”, pe care, poate, vei simți nevoia să-l cauți în dicționar, are un echivalent care sigur îți este pe plac: tutorial. Vreau să spun că vei găsi în aceste pagini pașii pe care îi ai de parcurs, de la simplu la complex, pentru a ajunge la rezultatul dorit.

În prima parte a cărții vei găsi **40 de seturi cu exerciții de antrenament** care te vor pregăti pentru cerințele specifice subiectului de examen. Primele 20 de seturi propun exerciții care îți formează competența de lectură. Altfel spus, prin aceste exerciții vei învăța să găsești informația dintr-un text, să îți formezi o înțelegere globală, apoi să realizezi propria interpretare a textului. Mai mult, unele exerciții te vor pune în situația să scrii propriul text, cu reflecțiile tale asupra textului citit, să îl compari pe acesta din urmă cu alte lecturi, să formulezi judecăți de valoare. În celelalte 20 de seturi cu exerciții de antrenament vei găsi gramatica funcțională într-o varietate de exerciții care îți vor provoca gândirea. Dar fii cu băgare de seamă, gramatică funcțională înseamnă să ai grijă cum te exprimi ori de câte ori trebuie să te folosești de cuvinte și de sensurile lor pentru a formula răspunsul potrivit.

Cartea de față cuprinde și **40 de teste realizate în conformitate cu programa de Evaluare Națională** și cu modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și notare în vigoare, însoțite de răspunsuri și de sugestii de rezolvare. În sugestiile de răspuns pentru cerințele de la Subiectul I vei găsi variante de răspuns clare, dar nu exclusive. În cazul Subiectului al II-lea, am considerat potrivite recomandările, sugestiile și întrebările problematizante, deschise, în locul unor modele gata făcute, pentru a-ți lăsa libertatea de exprimare, conform capacității tale de comunicare, și am adăugat câteva modele de rezolvare realizate de elevi de clasa a opta. Primul dintre teste este însoțit de explicații ample și de sfaturi utile legate de examen. Și pentru că am avut în vedere toate scenariile desfășurării învățării, vei putea accesa/descărca, prin scanarea unui cod QR, fișa de autoevaluare pentru fiecare test în parte, cuprinzând indicații de rezolvare și răspunsuri asociate punctajelor.

De asemenea, am selectat pentru această carte texte-suport din literatura română și universală, pe care sperăm să le citești cu plăcere, iar acest lucru să fie, în sine, un exercițiu atractiv. Vei găsi texte variate: poezii lirice și epice, proză clasică și contemporană, piese de teatru; jurnale, jurnale de călătorie, memorii, scrisori, texte autobiografice; articole de opinie, eseuri, maxime și proverbe; instrucțiuni; e-mailuri, postări online; reportaje, știri; recenzii pe web ale unei cărți; regulamente; articole de popularizare a științei, tablă de materii/cuprins, articole din DEX; anunțuri, benzi desenate, texte din enciclopedia ilustrată, reclame etc. Și temele textelor sunt variate: copilăria, familia, școala, jocul, călătoria, cunoașterea de sine, cunoașterea lumii, știința, tradițiile, prietenia, timpul etc.

Scriind aceste teste cu gândul la tine, ne-am dat seama că niciun exercițiu nu ți se va părea greu sau imposibil de dus la capăt dacă ai răbdare și crezi, cu adevărat, în puterile tale. Noi credem în tine! Mergi cu încredere pe acest drum! Gândește-te că la capătul lui nu te așteaptă un examen, ci noi frontiere ale cunoașterii.

Succes!
Autorii

PARTEA I

Exerciții de antrenament

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

Lectură, interculturalitate, redactare

SETUL 1

- **Se dă textul:**

Racul, broasca și o știucă
Într-o zi s-au apucat
De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat.
Și la el toți se înhamă:
Trag, întind, dar iau de samă
Că sacul stă neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul înapoi se da,
Broasca tot în sus sălta,
Știuca foarte se izbea

Și nimic nu isprăvea.
Nu știu cine-i vinovat;
Însă, pe cât am aflat,
Sacul în iaz nu s-au tras,
Ci tot pe loc au rămas.

Așa-i și la omenire,
Când în obște nu-i unire:
Nicio treabă nu se face
Cu izbândă și cu pace.

(Alec Donici, *Racul, broasca și știuca*)

- **Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.**

- 1 Care este sensul din text al verbului *a se înhăma*?
- 2 Care este termenul din vocabularul actual pentru substantivul *obște*?
- 3 Ce vor să facă cei trei cu sacul?
- 4 De ce nu se urnește sacul? Care este strategia celor trei de a urni sacul?
- 5 Care este, în opinia ta, motivul eșecului celor trei?
- 6 Care este tema textului?
- 7 Cu ce scop sunt folosite preponderent construcțiile negative în textul dat?
- 8 Ce sugerează utilizarea substantivului *într-o zi*?
- 9 Care este rolul ultimelor patru versuri din text?
- 10 Asociază textul *Racul, broasca și știuca*, de Alec Donici, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele.
- 11 Imaginează-ți că trebuie să îți convingi colegul/colega cu care ești de serviciu pe clasă că este mai avantajos să faceți lucrurile împreună. Scrie, în 50 – 100 de cuvinte, o secvență de text argumentativ în care să îi spui părerea ta.

SETUL 2

• Se dă textul:

Avea 78 de ani, dar se ținea bine. Singur își făcea piața, își deretica și-și scutura prin casă, avea grijă de florile din fața ferestrei, de cele două găinușe din coteț, care, din când în când, îi făceau câte un ou, și de Tucicide, motanul. [...]

În ultima vreme, Tucicide și găinile parcă nu-i mai ajungeau și nici ziarul pe care-l citea foaie cu foaie, nici radioul. Viața lui, deși așa fusese totdeauna, acum era ca o haină care-l jena la subțiori. „Manoilă, frate, ești bătrân și-ai să mori mâine-poimâine și n-ai făcut și tu pe lumea asta ceva, așa mai de seamă. E drept că datoria ți-ai împlinit-o: ai înregistrat toată viața frumos, timp de 43 de ani, la registratura Tribunalului Capitalei; ai făcut fata doctoriță și cu câtă greutate ai înmormântat-o cu cinste pe nevastă-ta și n-ai vrut să primești ajutor de la fată; te chibzuiești și trăiești curat, îngrijit, din pensia ta. Ei, dar parcă nu e de-ajuns. Fă ceva pentru care să te pomenească lumea, nu lumea largă, dar câțiva oameni, cât mai mulți, dacă se poate. Da, dar ce? Stai aici în casă ca un viezure, citești ziarul, ascuți la radio și te-a mai apucat și damblaua asta cu timbrele, acum la bătrânețe; stai întruna cu lupa la ochi, de te doare și capul. Fă ceva folositor, fă un bine, un bine cuiva!”

Așa a ajuns el să-i ducă dimineața la grădiniță pe cei trei copii din curte; vara – să ude florile din toate glastrele, să strângă rufe de pe sârmă și să le-așeze vălătuci în coșul de nuiele („dar ai grijă, domnu’ Manoilă, să nu fie prea uscate, că pe urmă nu se calcă bine”); iarna – să facă focul la toate cele opt familii de colocatari (numai doamnei Iorgulescu nu i-l făcea fiindcă n-avea încredere să-i lase cheia), să cumpere 15 – 16 sticle de lapte pe zi („Să știi, domnu’ Manoilă, că astăzi s-a brânzit laptele, altă dată scutură sticla când îl cumperi, că nu-mi convine s-azvârl doi lei cincizeci degeaba.”). Aveau dreptate, oamenii muncesc pe bani, are să scuture sticlele de-acum înainte. [...]

Toamna, primăvara și vara, când nu se făcea focul, domnul Manoilă avea parcă ceva mai multă vreme și, ca să nu și-o irosească-n zadar, mergea în câte-o stație de tramvai mai aglomerată, ajuta oamenilor bătrâni să urce în vagon, ajuta celor prea încărcăți, le ridica sacoșele sau copiii. Pe urmă, se plimba pe străzi și, dacă vedea copii alergând, neatenți, cu șireturile desfăcute, gata să dea cu capul într-un zid sau într-un copac, îi oprea și, cu blândețe, le explica de ce nu e bine să facă așa, care sunt pericolele, ce li se putea întâmpla, dar foarte repede, cu câteva vorbe, ca să nu-i plictisească. [...]

Seara, când cădea zdrobit de alergătură, își spunea uneori: „Ai făcut treabă bună astăzi, bătrânule bun din strada Speranței!”

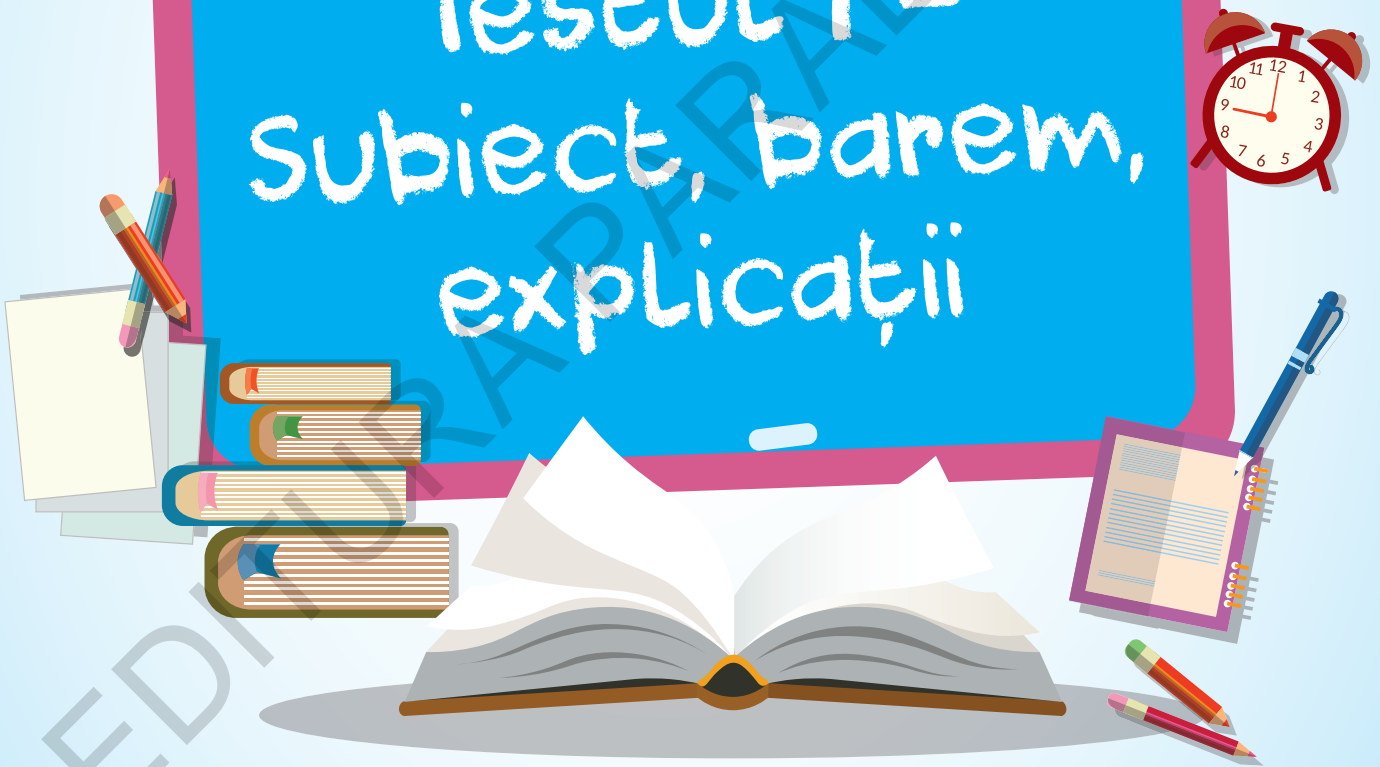
(Ileana Vulpescu, *Bătrânul cel bun din strada Speranței*)

• Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

- 1 Care sunt cuvintele din câmpul lexical al universului familiar al bătrânului? (4 termeni)
- 2 Care este ordinea logică a următoarelor idei principale?
 - a) Bătrânul fusese funcționar la Tribunal.
 - b) Manoilă îi ajută pe oameni în stația de tramvai.
 - c) Pensia îi asigură bătrânului un trai decent.
 - d) La sfârșitul zilei, bătrânul își exprimă bucuria împlinirii faptelor bune.
- 3 Câte familii de locatari sunt în curtea unde trăia bătrânul?
- 4 Cum reacționează bătrânul la reproșurile și reticențele vecinilor?
- 5 Care este motivul pentru care îi atenționează pe copiii întâlniți pe stradă?
- 6 Ce atitudine a personajului reiese din secvența „Viața lui, deși așa fusese totdeauna, acum era ca o haină care-l jena la subțiori”?

1.	2.	3.	4.

PARTEA a II-a
Testul I –
Subiect, barem,
explicații

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Nouă ceasuri și nouă minute... Peste șase minute pleacă trenul. Un minut încă și se-nchide casa. Repede-mi iau biletul, ies pe peron, alerg la tren, sunt în vagon... Trec de colo până colo prin coridor, să văz în care compartiment aş găsi un loc mai comod... Aci. O damă singură, și fumează, atât mai bine! Intru și salut, când auz o mârâitură și văz apărând dintr-un paneraș de lângă cocoana capul unui cățel lățos, plin de funde de panglici roșii și albastre, care-ncepe să mă latre ca pe un făcător de rele intrat noaptea în iatacul stăpânii-si.

— Bubico! zice cocoana... șezi mumos, mamă!

„Norocul meu, gândesc eu, să trăiesc bine!... Lua-te-ar dracul de javră!”

Bubico se liniștește puțin; nu mai latră; își retrage capul în paneraș, unde i-l acopere iar cocoana cu un tărănaș de lână roșie; dar tot mârâie înfundat... Eu, foarte plictisit, mă lungesc pe canapeaua din fața cocoanii și-nchiz ochii. Trenul a pornit... Prin coridor umblă pasajeri și vorbesc. Bubico mârâie arțăgos.

— Biletele, domnilor! zice conductorul, intrând cu zgomot în compartimentul nostru.

Acum Bubico scoate capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, începe să latre și mai grozav ca adineaori. Eu întind biletul meu conductorului, care mi-l perforează. Conductorul face un pas către cocoana, care-și caută biletul ei în săculețul de mână, pe când Bubico latră și chelălăie disperat, smucindu-se să iasă din paner.

— Bubico! zice cocoana, șezi mumos, mamițo!

Și-ntinde biletul. Când mâna conductorului s-a atins de mâna cocoanei, Bubico parc-a-nnebunit. Dar conductorul și-a terminat treaba și iese. Cocoana își învelește favoritul mângâindu-l „mumos”; eu mă lungesc la loc închizând ochii, pe când Bubico mârâie înfundat ca tunetul care se tot depărtează după trecerea unei grozave furtuni. Acum nu se mai aude deloc. Dar auz hârșăitul unui chibrit: cocoana își aprinde o țigaretă... Încă nu mi-e somn. De ce n-aș aprinde și eu una? A! de degrabă să nu pierz trenul, am uitat să-mi iau chibrituri. Dar nu face nimic... S-o rog pe mamița lui Bubico... Scot o țigaretă, mă ridic și dau să m-apropiu de cocoana. Dar n-apuc să fac bine o mișcare, și Bubico scoate capul lătrându-mă mai furios decât pe conductor; latră și chelălăie și tușește și...

— Bubico – zice cocoana – șezi mumos, mamițico! [...]

— Frumușel cățel aveți, zic eu cocoanii, după câteva momente de tăcere; da' rău!

— Aș! nu e rău, zice cocoana; până se-nvață cu omul; dar nu știți ce cuminte și fidel este, și deștept!

Ei bine! e ca un om, frate! doar că nu vorbește...

Apoi către paner, cu multă dragoste:

— Unde-i Bubico?... Nu e Bubico!...

Din paner se aude un miolăit sentimental.

— Să-i dea mama băiețelului zăhărel?... Bubico! Bubi!!

Băiețelul scoate capul cu panglicuțe... Mamița-l degajează din țoalele în cari dospește-nfășurat și-l scoate afară. Bubico se uită la mine și mârâie-n surdina. Eu, apucat de groază la ideea că nenorocitul ar încerca să mă provoace, zic cocoanei:

— Madam! pentru Dumnezeu, țineți-l să nu se dea la mine! eu sunt nevriscos, și nu știu ce-aș fi în stare... de frică...

Dar cocoana, luând în brațe pe favorit și mângâindu-l cu toată duiosia:

– Vai de mine! cum crezi d-ta?... Noi suntem băieți cumiși și binecrescuți... Noi nu suntem mojici ca Bismarck...

– Ha? zic eu.

– Bismarck al ofițerului Papadopolinii.

Dându-mi această explicație, cocoana scoate din săculețul de mână o bucățică de zahăr:

– Cui îi place zăhărelul?...

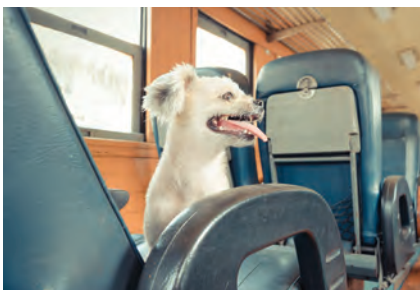
Bubico (făcând pe bancă sluj frumos, cu toată cletinătura vagonului): Ham!

– Să-i dea mamița băiatului zăhărel?

Bubico: Ham! Ham!

(I.L. Caragiale, *Búbico*)

TEXTUL 2

Animalele, păsările, reptilele, peștii și insectele vii nu pot fi transportate în vagoanele de călători.

Totuși, la clasa a doua, este permis de către CFR transportul câinilor însoțiți, în vagoanele de călători, în următoarele condiții:

- au botniță;
- sunt ținuti în lesă pe podeaua vagonului, în compartimente;
- dacă niciun călător nu protestează.

Călătorul, proprietar al câinelui, este obligat să mențină curățenia pe toată durata călătoriei, având asupra sa materiale de igienizare, în

caz contrar va fi tratat conform reglementărilor legale în vigoare.

Câinii, pisicile și animalele mici, ținute în brațe, precum și păsările mici în colivii pot fi transportate fără plată, dacă niciun călător nu protestează.

Dacă alți călători protestează, personalul de tren sau cel de control, în cazuri bine justificate, poate interzice călătoria cu aceste animale sau îl va îndruma pe călătorul însoțit de câinele său în alt compartiment sau la capătul culoarului.

Tariful de transport al unui câine se încasează prin emiterea unui bilet în valoare de 50% din tariful tren Regio, clasa a 2-a, pentru un adult, pe același parcurs.

Pentru un câine care este transportat în vagoanele de călători fără a se prezenta biletul de călătorie se eliberează bilet de călătorie eliberat în tren la tarif integral de taxare în tren, corespunzător rangului trenului și distanței kilometrice pe care circulă călătorul, proprietar al câinelui.

(După www.cfrcalatori.ro/transportul-animalelor-de-companie/)

A

1 Transcrie, din **textul 1**, doi termeni din câmpul lexical al *călătoriei*.

2 puncte

2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.

Bărbatul ajunge în gară, înainte de a se închide casa, cu

a) un minut.

b) șase minute.

c) nouă minute.

d) cincisprezece minute.

2 puncte

Răspunsul corect: .

Partea a II-a

- 3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Atitudinea bărbatului față de cățel este de
a) admirație. b) drăgălășenie. c) indiferență. d) respingere. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În fragmentul extras din textul *Búbico*, de I.L. Caragiale, se evidențiază
a) admirația pentru animalele de companie.
b) agresivitatea animalelor de companie.
c) indiferența față de animalele de companie.
d) răsfățarea unui animal de companie. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Bărbatul își alege compartimentul care este mai liber.		
	Bubico are și el bilet.		
	Cucoana tratează cățelul ca pe un copil.		
Text 2	Insectele vii pot fi transportate în vagoane care nu sunt destinate oamenilor.		
	Nicio pisică nu poate sta în compartimentul în care sunt alți călători.		
	În anumite condiții, câinii pot călători fără ca proprietarul să plătească bilet pentru ei.		

- 6 Precizează, în două – trei enunțuri, rolul utilizării diminutivelor în **textul 1**, ilustrându-l cu două cuvinte/secvențe adecvate. **6 puncte**

- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

- 8 Crezi că animalele ar trebui să aibă spații separate de oameni în transportul public? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând unul dintre cele două texte. **6 puncte**

- 9 Asociază fragmentul din *Búbico*, de Ion Luca Caragiale, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Partea a II-a

B

1 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține ambele cuvinte accentuate corect este:

- a) compartim~~e~~nte, mater~~i~~ale.
- b) comp~~a~~rtimente, m~~a~~teriale.
- c) compartim~~e~~nte, mater~~i~~ale.
- d) comp~~a~~rtimente, mater~~i~~ale.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte compuse este:

- a) cuminte, transport.
- b) decât, degrabă.
- c) deloc, conductor.
- d) niciun, retrage.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „emitere” este corect utilizat în enunțul:

- a) A aflat rezultatul emiterii la facultate.
- b) A fost depunctat la test pentru emiterea unui predicat verbal.
- c) Astăzi este ziua de emitere a rezultatelor.
- d) S-a produs emiterea din funcție de directorului.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sinonimul potrivit pentru sensul din text al fiecărui cuvânt subliniat din fragmentul: „Bubico se liniștește puțin [...]. Dar tot mârâie înfundat.” este

- a) se agită, stins.
- b) se alină, puternic.
- c) se calmează, înăbușit.
- d) se potolește, îndesat.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5 Rescrie fragmentul următor, trecând verbele de la indicativ, prezent la perfect simplu: „Acum Bubico scoate capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, începe să latre și mai grozav ca adineaori. Eu întind biletul meu conductorului.”

6 puncte

- 6 Alcătuieste o propoziție negativă, în care substantivul în genitiv cu funcție sintactică de atribut din enunțul „La clasa a doua, este permis de către CFR transportul câinilor însoțiți, în vagoanele de călători, în anumite condiții” să fie nume predicativ. **6 puncte**

- 7 Scrie opinia ta despre animale sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată atributivă. **6 puncte**

- 8 Enunțul următor reprezintă comentariul unei persoane care dorește să își cumpere un animal de companie. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură!

Î-mi priii această discuție cu medicul veterinar despre beneficile care le aduce animalele de companie.

6 puncte

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1**.

NOTĂ!

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:

- **conținutul rezumatului – 12 puncte**
- **redactarea rezumatului – 8 puncte** (coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudine gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; respectarea ortografiei – **2 puncte**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitate – **1 punct**).

MODEL

Barem de evaluare și notare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

70 de puncte

A

- 1 Câte 1 punct pentru transcrierea, din **textul 1**, a oricăror două cuvinte din câmpul lexical al *călătoriei* (de exemplu: „gară”, „peron” etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
- 2 Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
- 3 Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
- 4 Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
- 5 Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Bărbatul își alege compartimentul care este mai liber.	X	
	Bubico are și el bilet.		X
	Cucoana tratează câțelul ca pe un copil.	X	
Text 2	Insectele vii pot fi transportate în vagoane care nu sunt destinate oamenilor.	X	
	Nicio pisică nu poate sta în compartimentul în care sunt alți călători.		X
	În anumite condiții, câinii pot călători fără ca proprietarul să plătească bilet pentru ei.	X	

- 6 Precizarea rolului diminutivelor din **textul 1** (de exemplu: *Diminutivul „zăhărel” apare în replica doamnei și evidențiază atitudinea exagerat de afectuoasă față de animalul său de companie. Cucoana folosește diminutivul „băiețel” referindu-se la câinele său, tratându-l ca pe un copil. Totodată, prezența diminutivelor în text servește intenției autorului de a ironiza răsfațul etc.*) **6 puncte**
 - precizarea oricărui rol al utilizării diminutivelor – 2 puncte
 - câte 1 punct pentru ilustrarea cu secvențe a diminutivelor – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct
- 7 Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *transportul câinilor/ călătoria cu animalele de companie/grija omului pentru animalele de companie etc.*) **6 puncte**
 - precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
 - câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată prin valorificarea unei secvențe relevante din text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

Partea a II-a

- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct

Notă! Nu este obligatorie citarea în valorificarea secvențelor.

- 8** Motivarea răspunsului la întrebarea dată **6 puncte**
- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
 - motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată și nuanțată, valorificând textul indicat – 3 puncte; motivare adecvată și schematică, prin citarea unei secvențe din textul indicat – 2 puncte; încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului indicat – 1 punct; lipsa motivării – 0 puncte) – 3 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

- 9** Asocierea fragmentului din *Búbico*, de I.L. Caragiale, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori comune (de exemplu: *grija față de animale*) **6 puncte**
- identificarea unei valori în textul dat – 1 punct
 - precizarea unui alt text literar asociat fragmentului din *Búbico*, de I.L. Caragiale, menționând titlul și autorul – 1 punct
 - câte 1 punct pentru prezentarea valorii identificate prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (adecvat – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

B

- 1** Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
- 2** Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
- 3** Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
- 4** Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
- 5** Rescrierea fragmentului cu trecerea fiecărui verb la perfect simplu (*Acum Bubico scoase capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, începu să latre și mai grozav ca adineaori. Eu întinsei biletul meu conductorului.*) **6 puncte**
- câte 1 punct pentru identificarea verbelor la indicativ, prezent – 3 x 1 punct = 3 puncte
 - câte 1 punct pentru scrierea corectă a fiecărui verb la perfect simplu – 3 x 1 punct = 3 puncte
- 6** Alcătuirea unei propoziții negative, în care substantivul în genitiv cu funcție sintactică de atribut din enunțul dat să fie nume predicativ (de exemplu: *Azorel nu este un câine răsfățat.*) **6 puncte**
- identificarea substantivului cu funcție sintactică de atribut realizat prin substantiv în genitiv – 1 punct
 - respectarea tipului de propoziție cerut – 2 puncte
 - alcătuirea propoziției în care substantivul identificat să fie nume predicativ – 2 puncte
 - corectitudinea logică și gramaticală a propoziției – 1 punct

- 7** Scrierea unei opinii despre animale sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată atributivă (de exemplu: *Animalele de companie sunt prietenii care nu ne dezamăgesc niciodată.*) **6 puncte**
- scrierea unei opinii despre animale – 1 punct
 - alcătuirea unei fraze din două propoziții – 2 puncte
 - alcătuirea unei fraze dintr-o propoziție principală și o propoziție atributivă – 2 puncte
 - corectitudinea logică și gramaticală a frazei – 1 punct
- 8** Rescrierea enunțului dat, corectând greșelile de orice natură (*Îmi prii această discuție cu medicul veterinar despre beneficiile pe care le aduc animalele de companie.*) – 0 greșeli – 6 puncte; 1 greșeală – 5 puncte; 2 greșeli – 4 puncte; 3 greșeli – 3 puncte; 4 greșeli – 2 puncte; 5 greșeli – 1 punct; 6 sau mai multe greșeli – 0 puncte **6 puncte**

Notă! În evaluarea răspunsului se va ține cont de scrierea corectă a enunțului dat, întrucât în rescrierea acestuia elevul poate face și alte greșeli.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului **6 puncte**
 - formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei ne semnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei ne semnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 puncte
 - formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 punct
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa logicii – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat **4 puncte**
 - utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 punct
 - prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 punct
 - utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 punct
 - tonul neutru/obiectivitate – 1 punct

Redactarea rezumatului – 8 puncte

- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea ortografiei: 0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 1

Răspunsuri, sugestii de rezolvare, explicații

SUBIECTUL I

70 de puncte

A

- 1 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei transcrie două cuvinte din câmpul lexical al *călătoriei*, existente în primul text, ca de exemplu: „bilet”, „peron”.

Atenție! Vei primi punctajul total doar dacă transcrii două cuvinte din câmpul lexical al *călătoriei*!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi cu atenție **textul 1** și vei identifica secvențele în care se face referire la călătorie. Textul dezvoltă câmpul lexical al călătoriei începând cu primul paragraf, unde poți identifica chiar mai mult de două cuvinte potrivite: „Peste șase minute pleacă trenul. Un minut încă și se-nchide casa. Repede-mi iau biletul, ies pe peron, alerg la tren, sunt în vagon... Trec de colo până colo prin coridor, să văz în care compartiment aș găsi un loc mai comod.” Așadar, în acest fragment al primului paragraf se identifică următoarele elemente din câmpul lexical al *călătoriei*: „casa”, „tren”, „biletul”, „peron”, „vagon”, „compartiment”, „loc”.
 - ✓ Amintește-ți că un câmp lexical este format din cuvinte care trebuie să fie aceeași parte de vorbire!
- 2 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **a**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.
- Atenție!** Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi cu atenție toate variantele de răspuns.
 - ✓ Vei exclude variantele de răspuns care nu se potrivesc cu conținutul textului.
 - ✓ Poți încercui varianta corectă, dacă acest lucru te ajută, dar nu este obligatoriu.
 - ✓ Dacă nu ești sigur de răspuns, recitește cu atenție textul și identifică informația lămuritoare. Aici, secvența „Un minut încă și se-nchide casa.” oferă răspunsul corect (**a**).
 - ✓ Textul te ajută, oferindu-ți întotdeauna răspunsul. De exemplu, varianta **d** se exclude, la o lectură atentă: indiciul „cincisprezece minute” nu este menționat niciunde în text. Variantele **b** și **c** conțin distractori – indici de timp care există în text, dar care nu fac referire la timpul rămas până la închiderea casei, ci la timpul rămas până la plecarea trenului – „peste șase minute” (**b**) și ora la care sosește personajul-narator la gară – „nouă ceasuri și nouă minute” (**c**).
- 3 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **d**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.
- Atenție!** Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi cu atenție toate variantele de răspuns.
 - ✓ Vei exclude variantele de răspuns care nu se potrivesc cu conținutul textului.
 - ✓ Poți încerca varianta corectă, dacă acest lucru te ajută, dar nu este obligatoriu.
 - ✓ Dacă nu ești sigur de răspuns, recitește cu atenție textul și identifică informația lămuritoare.
 - ✓ Textul te ajută, oferindu-ți întotdeauna răspunsul. De exemplu, se pot exclude, la o lectură atentă variantele **a** și **b**, cele care fac referire la atitudinea pozitivă, dar și varianta **c**, care face referire la indiferență, întrucât personajul-narator își exprimă reticența, apoi respingerea cătelului.
- 4** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **d**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.
- Atenție!** Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi cu atenție toate variantele de răspuns.
 - ✓ Poți încerca varianta corectă, dacă acest lucru te ajută, dar nu este obligatoriu.
 - ✓ Dacă nu ești sigur de răspuns, recitește cu atenție textul și încearcă să formulezi în minte ideea principală.
 - ✓ Este posibil ca în textul dat să apară toate ideile formulate în variantele grilei, mai mult sau mai puțin evident. O vei alege pe cea care corespunde înțelesului global al textului.
- 5** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei nota un „X” în dreptul fiecărui enunț, în spațiul corespunzător, pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte (vezi baremul). Vei primi câte 2 puncte pentru fiecare „X” pus corect.
- Atenție!** Asigură-te că ai stabilit corectitudinea/incorectitudinea fiecărei afirmații, în așa fel încât să nu „bifezi” în căsuța greșită!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi afirmațiile din tabel cu atenție și vei face legături logice între informații.
 - ✓ Este recomandabil să fii atent/ă la toate indiciile din cele două texte, care te pot ghida în stabilirea corectitudinii unei afirmații date, cum ar fi secvențele care arată timpul și spațiul, detalii legate de atitudini, stări, fapte etc. pe care textele le prezintă.
 - ✓ La recitirea textelor, poți sublinia acele secvențe care oferă indicii pentru stabilirea corectitudinii afirmațiilor.
 - ✓ Fii atent/ă la cronologia evenimentelor, la relația cauză-efect, problemă-soluție etc.
- 6** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei preciza, în două – trei enunțuri, rolul diminutivelor în **textul 1**, ilustrând cu două cuvinte/secvențe adecvate. Vei primi un punctaj distinct pentru precizarea rolului diminutivelor și un alt punctaj pentru exemplificarea prin cuvinte/secvențe care conțin diminutive din text.
- Atenție!** Asigură-te că ai formulat răspunsul în două – trei enunțuri!

Partea a II-a

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei reciti cu atenție textul și vei sublinia diminutivele, pe măsură ce le identifici. De exemplu: „paneraș”, „tartanaș”, „mamița”, „băiețelului”, „zăhărel” etc.
 - ✓ Este recomandabil să selectezi, din ceea ce ai subliniat, acele exemple al căror rol în text îl poți prezenta nuanțat. De exemplu, diminutivul „zăhărel” apare în replica doamnei și evidențiază atitudinea exagerat de afectuoasă a acesteia față de animalul său de companie. „Cucoana” folosește diminutivul „băiețel” referindu-se la câinele său, tratându-l ca pe un copil. Totodată, prezența diminutivelor în text servește intenției autorului de a ironiza răsfățul.
- 7** Pentru rezolvarea acestei cerințe, vei prezenta, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. Vei primi 2 puncte pentru precizarea elementului de conținut comun, 2 puncte pentru prezentarea adecvată, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text, 1 punct pentru respectarea normelor de ortografie și de punctuație, 1 punct pentru respectarea numărului minim de cuvinte indicat.
- Atenție!** Asigură-te că răspunsul tău are cel puțin 30 de cuvinte! Ține cont de observația că nu este obligatoriu să dai citate în valorificarea secvențelor!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Pentru identificarea elementului de conținut comun, poți avea ca punct de plecare tema sau ideea centrală dezvoltată în fiecare dintre cele două texte, cum ar fi transportul câinilor. Se poate, astfel, formula ca element comun grija omului pentru animalele de companie.
 - ✓ Pentru prezentarea nuanțată și adecvată a elementului de conținut comun poți face referire la secvența în care se prezintă „tratamentul” plin de răsfăț pe care cucoana îl aplică animalului său de companie în timpul unei călătorii cu trenul, precum și atitudinea ostilă a celuiilalt pasager, iritat de snobismul femeii. Din al doilea text, cel nonliterar, poți alege secvența în care se prezintă regulile pe care un posesor de animale trebuie să le respecte dacă dorește să călătorească în tren cu un animal de companie.
 - ✓ De multe ori, titlul numește sau anticipează elementele de conținut esențiale ale unui text. Este și cazul acestor texte. Textul-suport literar are drept titlu numele cățelului, iar cel nonliterar are un titlu explicit referitor la tema transportului de animale.
 - ✓ Vei fi atent/atență la corectitudinea exprimării și a scrierii.
- 8** Pentru rezolvare, vei formula răspunsul tău la întrebarea din cerință, apoi vei justifica alegerea făcută, prin valorificarea unuia dintre cele două texte. Pentru menționarea răspunsului la întrebarea dată vei primi 1 punct, pentru motivarea răspunsului, valorificând textul dat, vei primi 4 puncte, iar pentru respectarea normelor de scriere corectă vei primi 1 punct.
- Atenție!** Asigură-te că răspunsul tău se încadrează în 50 – 100 de cuvinte! Evită să dai un răspuns schematic, pentru care nu vei primi întregul punctaj!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Încearcă să formulezi un răspuns clar, evitând răspunsurile scurte de tip da/nu. De exemplu, poți face referire la faptul că animalele pot fi transportate cu mijloacele de transport în comun în același spațiu cu oamenii, dacă acestea sunt blajine, bine instruite, iar stăpânul acestora are mare grijă de ele, dar și cu condiția ca deținătorii să respecte regulile referitoare la transportul animalelor etc.

- ✓ Motivarea răspunsului trebuie să fie nuanțată și adecvată cerinței. Doar pentru un astfel de răspuns poți primi punctaj maxim. Poți alege să valorifici în răspunsul tău textul 2, unde sunt explicate regulile de transport al animalelor impuse de CFR etc.
- ✓ Vei fi atent/atență la corectitudinea exprimării și a scrierii.

- 9** Pentru rezolvarea acestei cerințe, vei asocia textul *Búbico*, de I.L. Caragiale, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. Pentru identificarea unei valori vei primi 1 punct; pentru precizarea unui alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară asociat schiței lui Caragiale vei primi 1 punct; pentru prezentarea valorii identificate prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text vei primi 2 puncte, 1 punct pentru respectarea normelor de ortografie și de punctuație, 1 punct pentru respectarea numărului de cuvinte indicat.

Atenție! Asigură-te că răspunsul tău se încadrează în 50 – 100 de cuvinte! Dacă doar precizezi o valoare și nu o prezinți prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text, nu vei primi decât punctaj parțial!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei preciza un alt text literar asociat **textului 1**, acest lucru incluzând titlul textului literar la care te-ai gândit și numele autorului. De exemplu: *Singur pe lume*, de Hector Malot.
- ✓ Vei formula valoarea comună celor două texte. De exemplu, poți face referire la faptul că din ambele texte reiese semnificații legate de prietenia strânsă dintre om și câine.
- ✓ Vei prezenta valoarea identificată prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. De exemplu, prietenia dintre om și animal este prezentată de Caragiale ca pretext pentru a ironiza snobismul, în timp ce în romanul lui Hector Malot este vorba despre povestea sensibilă a unui copil orfan, al cărui singur prieten, pentru mult timp, este câinele Capi etc. Caragiale înfățișează un personaj feminin care călătorește cu un cățel pe care îl răsfăță într-un mod nepotrivit, hrănindu-l cu dulciuri. Din romanul lui Hector Malot reținem secvența când Remi, un copil orfan vândut unui circ, îl întâlnește pe câinele Capi, de care îl va lega o prietenie profundă etc.
- ✓ Vei respecta normele unei exprimări corecte.

B

- 1** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei încerca varianta corectă, apoi vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **a**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.

Atenție! Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești! Această manieră de lucru te poate face să scrii o altă literă decât cea corectă.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Fii atent/atență mai întâi la modul cum se despart în silabe cele două cuvinte: com-par-ti-men-te; ma-te-ri-a-le.
- ✓ Este recomandabil să scrii cuvintele despărțite în silabe pe ciornă, pentru a vizualiza silaba accentuată: compartimente; materiale.

Partea a II-a

- ✓ Fii atent/atență la pronunția cuvântului **materiale**, cu hiat între vocalele **i** și **a**! Dacă le vei pronunța (în mod greșit) în aceeași silabă, formând un diftong, vei stabili eronat silaba accentuată.
- ✓ Nu uita că accentul reprezintă pronunțarea mai intensă a unei silabe dintr-un cuvânt! În limba română, accentul nu ocupă un loc fix. Dacă nu ești convins de răspunsul tău, poți accentua, pe rând, fiecare dintre silabele cuvintelor date. De asemenea, poți consulta Dicționarul Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române (DOOM), unde vei găsi accentuarea corectă a cuvintelor. Acesta este marcat prin sublinierea vocalei din silaba accentuată.

2 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei încerca varianta corectă, apoi vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **b**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.

Atenție! Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești! Această manieră de lucru te poate face să scrii o altă literă decât cea corectă.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei citi cu atenție toate variantele de răspuns.
- ✓ Amintește-ți că un cuvânt compus este alcătuit din două sau mai multe cuvinte care se unesc pentru a forma un cuvânt nou!
- ✓ Vei elimina variantele care conțin „intruși”! Adjectivul „cuminte” este un cuvânt compus prin alăturarea prepoziției „cu” și a substantivului „minte”, dar substantivul „transport” este un împrumut din limba franceză (fr. transport), nefiind compus. Astfel, nu poate fi corectă varianta **a**. Cuvântul „deloc” este compus (de + loc), însă cuvântul „conductor” este un împrumut din limba franceză. Deci, se exclude și varianta **c**.
- ✓ Nu confunda cuvintele compuse cu cele derivate! Cuvântul „retrage” este un derivat, fiindcă „re-” este un prefix, adică un grup de sunete, nu un cuvânt folosit independent! Astfel, nu poate fi corectă varianta **d**.
- ✓ Vei observa că în varianta **b**, cea corectă, atât cuvântul „decât” (de + cât), cât și „degrabă” (de + grabă) sunt formate prin compunere, prin alăturare.

3 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei încerca varianta corectă, apoi vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **c**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.

Atenție! Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești! O asemenea manieră de lucru te poate face să scrii o altă literă decât cea corectă.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Sensul unui cuvânt se stabilește în context! Ai grijă la proprietatea termenilor!
- ✓ Fii atent/atență la confuziile paronimice! Nu confunda cuvântul „emitere” cu „omitere”, „demitere” sau „admitere”.
- ✓ În enunțul din prima variantă de răspuns, cuvântul „emiterii” este folosit incorect în locul cuvântului „admiterii”.
- ✓ În varianta **b**, cuvântul „emiterea” înlocuiește incorect cuvântul „omiterea”.

- ✓ În ultimul enunț, cuvântul „emiterea” substituie eronat cuvântul „demiterea”.
 - ✓ Substantivul „emitere” provine din verbul „a emite”, care are următoarele sensuri: **1.** a enunța, a exprima, a lansa o părere, o teorie etc; a transmite, **a anunța.** **2.** a elabora un act normativ; a pune în circulație o bancnotă, o hârtie de valoare etc. **3.** a produce gaze, radiații etc., care se pot propaga în mediul înconjurător. Prin urmare, varianta corectă este **c!**
 - ✓ Pentru verificare, consultă Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX)!
- 4** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei încerca varianta corectă, apoi vei completa litera corespunzătoare răspunsului corect, în spațiul destinat: **c**. Vei primi două puncte pentru răspunsul corect.
- Atenție!** Asigură-te că ai identificat varianta corectă, în așa fel încât să nu încercuiești mai multe variante, în cazul în care te răzgândești! Această manieră de lucru te poate face să scrii o altă literă decât cea corectă.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Amintește-ți ce înseamnă sinonime (cuvinte cu formă diferită și sens asemănător).
 - ✓ Amintește-ți condițiile de sinonimie: sinonimele trebuie să fie aceeași parte de vorbire și trebuie să se potrivească în același context!
 - ✓ Selectează sinonimele cerute, care să se potrivească în contextul dat.
 - ✓ Fii atent/atență să nu confunzi sinonimele cu antonimele! În variantele de răspuns s-au strecurat „intruși”. Spre exemplu, în prima variantă de răspuns, primul cuvânt („se agită”) este un antonim al verbului „se liniștește”. Varianta **b** este incorectă, fiindcă „puternic” este antonimul cuvântului „înfundat”. Varianta **d** nu este corectă, întrucât cuvântul „îndesat” poate fi un sinonim potrivit în contexte referitoare la densitatea unui corp, nu la intensitatea unui sunet.
 - ✓ Vei observa că varianta **c** este corectă, deoarece ambele sinonime se potrivesc în context: se liniștește = se calmează; înfundat = înăbușit.
- 5** Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei rescrie fragmentul „Acum Bubico scoate capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, începe să latre și mai grozav ca adineaori. Eu întind biletul meu conductorului.”, trecând verbele de la modul indicativ, timpul prezent la perfect simplu. Vei primi câte un punct pentru identificarea celor trei verbe la modul indicativ, timpul prezent și câte un punct pentru scrierea corectă a fiecărui verb la timpul perfect simplu.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei identifica verbele la modul indicativ, timpul prezent: „scoate”, „începe”, „întind”.
- ✓ Vei fi atent să nu selectezi și verbul „să latre”, care este la timpul prezent, însă este la modul conjunctiv, și nu la indicativ.
- ✓ Vei avea grijă să nu confunzi forma verbală nepersonală de gerunziu „vrând” cu un verb la modul indicativ, timpul prezent.
- ✓ Amintește-ți că unele verbe terminate în „-e” la infinitiv formează perfectul simplu cu un sufix temporal „-se”, specific și mai-mult-ca-perfectului!
- ✓ Vei rescrie fragmentul cu atenție, fără a omite cuvinte: „Acum Bubico **scoase** capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, **începu** să latre și mai grozav ca adineaori. Eu **întinsei** biletul meu conductorului.”

Partea a II-a

- 6 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei alcătui o propoziție negativă, în care substantivul în cazul genitiv cu funcție sintactică de atribut din enunțul „La clasa a doua, este permis de către CFR transportul câinilor însoțiți, în vagoanele de călători, în anumite condiții.” să fie nume predicativ. Vei primi un punct pentru identificarea substantivului în genitiv cu funcție de atribut, 2 puncte pentru respectarea tipului de propoziție cerut; 2 puncte pentru alcătuirea propoziției în care substantivul identificat să fie nume predicativ și un punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a propoziției.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei avea grijă să identifici corect atributul realizat prin substantiv în cazul genitiv: „câinilor”. Amintește-ți că atributul determină un substantiv, un pronume sau un numeral! Substantivele în cazul genitiv care îndeplinesc funcția de atribut răspund la una dintre întrebările: al/a/ai/ale CUI?
 - ✓ Vei fi atent/atență să nu selectezi alte atribute din enunțul dat! Spre exemplu, cuvântul „însoțiți” este atribut, dar este realizat printr-un adjectiv participial. De asemenea, substantivul „călători” este atribut, însă este în cazul acuzativ. Tot așa, „a doua” este atribut, dar este realizat printr-un numeral ordinal cu valoare adjectivală etc.
 - ✓ Îți vei aminti verbele **copulative**, fără de care nu poți construi un nume predicativ: „**a fi**”, „**a deveni**”, „**a se face**”, „**a ajunge**”, „**a ieși**”, „**a părea**”, „**a însemna**”, „**a rămâne**”.
 - ✓ Vei avea grijă să nu construiești o frază, ci o singură propoziție, deci vei avea doar un predicat!
 - ✓ Nu uita că pentru a construi o propoziție negativă verbul cu funcție de predicat trebuie să fie precedat de marca de negație verbală „**nu**”!
 - ✓ Vei formula răspunsul, făcând corect acordul numelui predicativ cu subiectul: „Azorel nu este un câine răsfățat.”
- 7 Pentru rezolvarea acestui exercițiu vei scrie opinia ta despre animalele de companie sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată atributivă. Vei primi 1 punct pentru scrierea unei opinii despre animalele de companie, 2 puncte pentru alcătuirea unei fraze din două propoziții, 2 puncte pentru alcătuirea unei fraze formate dintr-o propoziție principală și o propoziție atributivă și un punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a frazei.

Sfaturi și explicații:

- ✓ Vei avea grijă ca fraza ta să fie construită din două propoziții, și nu mai multe!
 - ✓ Îți vei aminti că propoziția atributivă constituie, în frază, o realizare propozițională a unui atribut și are aceiași termeni regenți (substantiv, pronume sau numeral).
 - ✓ Vei formula răspunsul, scriind opinia ta despre animalele de companie: „**Animalele de companie sunt prietenii care nu ne dezamăgesc niciodată.**”
- 8 Pentru rezolvarea acestui exercițiu, vei rescrie enunțul, corectând greșelile de orice natură: „Î-mi priii această discuție cu medicul veterinar despre beneficile care le aduce animalele de companie.” Vei primi câte 1 punct pentru corectarea fiecărei greșeli, conform cerinței.
- Atenție!** Asigură-te că scrii formele corecte, utilizând cunoștințele tale de gramatică și evitând să scrii formele „după ureche”!

Sfaturi și explicații:

- ✓ Cliticul pronominal personal „îmi” se scrie întotdeauna legat.
- ✓ Amintește-ți că există doar 4 verbe care se scriu cu doi „i” la infinitiv: „a înmii”, „a prii”, „a se sfii”, „a pustii”. Verbul „a prii” este folosit în context la modul indicativ, timpul perfectul simplu, persoana a III-a, numărul singular. Verbul se scrie cu doi „i”, și nu cu trei, deoarece perfectul simplu are desinența zero la persoana a III-a, numărul singular (prii+ Ø).
- ✓ Cuvântul **beneficiu** are un „i” în rădăcină, la plural se va scrie cu doi „i”, al doilea „i” fiind desinență de plural (**beneficii**).
- ✓ Fii atent să nu omiți prepoziția „pe” în fața pronumelui relativ „care”! Acesta îndeplinește funcția sintactică de complement direct în propoziția subordonată atributivă.
- ✓ Subiectul din propoziția subordonată este „animalele”, un substantiv cu formă de plural. Tocmai de aceea acordul predicatului se va face la plural: „aduc”, nu „aduce”!
- ✓ Amintește-ți regula de scriere învățată în primii ani de școală: înainte de „p” și „b” se scrie „m”, nu „n”. Cuvântul „companie” se scrie cu „m”, nu cu „n”!
- ✓ Ai grijă ca în rescrierea enunțului să nu omiți cuvinte sau să adaugi altele: „**Îmi prii această discuție cu medicul veterinar despre beneficiile pe care le aduc animalele de companie.**”

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Pentru rezolvarea subiectului al II-lea, vei scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1**. Punctajul se acordă în felul următor: 12 puncte pentru conținut și 8 puncte pentru redactare.

- a) Conținutul** presupune realizarea unui rezumat, conform regulilor de realizare a acestui tip de compunere: formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului; prezentarea evenimentelor în succesiune logică; utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă; prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; utilizarea unui ton neutru/obiectiv.
- Atenție!** Vei reciti cu atenție, integral, textul pentru care trebuie să realizezi rezumatul, marcând cu creionul, pe foaie, trecerea de la un fragment la altul și fără a sări peste detalii sau chiar peste rânduri!

Sfaturi și explicații:

- ✓ După ce recitești textul, conform atenționării de mai sus, nu te grăbi să începi redactarea rezumatului. Mai întâi, fixează-ți în minte următoarele aspecte: cine participă la acțiune (personajele), unde se petrece acțiunea (locul acțiunii), când începe și cât durează acțiunea (timpul acțiunii), ce fac personajele (acțiunea).
- ✓ Vei fi atent/atență să redai evenimentele în ordinea în care sunt prezentate în text, adică în succesiunea lor logică.
- ✓ Vei scrie din fiecare fragment ideile importante cu propriile cuvinte, fără detalii, fără citate și fără să adaugi idei sau amănunte noi, care nu există în text.
- ✓ Vei utiliza persoana a III-a, chiar dacă textul are un personaj narator.
- ✓ Vei elimina dialogul, transformând vorbirea directă a personajelor în vorbire indirectă.

Partea a II-a

- ✓ Tonul neutru/obiectiv presupune o redare neutră a ideilor, fără să îți exprimi părerea, sentimentele pe care ți le trezește textul, fără să interpretezi vreun gest al unui personaj/vreo replică etc.
- ✓ Vei utiliza modurile și timpurile verbale potrivite. Nu vei folosi, de pildă, perfectul simplu, ci, cu precădere, prezentul.
- ✓ Este recomandat să legi ideile între ele prin cuvinte de legătură, care să facă trecerea de la un eveniment la altul, precum: „apoi”, „după aceea”, „atunci”, „de atunci”, „în cele din urmă” etc. – pentru acțiuni succesive; „în timp ce”, „în același timp” etc. – pentru acțiuni paralele.

b) Redactarea urmărește mai multe aspecte, punctate astfel: coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea ortografiei – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct.

Atenție! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are între 80 și 120 de cuvinte! (Da, profesorii vor număra cuvintele!)

Sfaturi și explicații:

- ✓ Evită să scrii reluări ale unor idei/enunțuri deja expuse, în cel mai bun caz cu alte cuvinte sau exprimări șablonate!
- ✓ Încearcă să ai o exprimare clară, evitând echivocul și nonsensul!
- ✓ Folosește termeni ușor de înțeles! Nu este recomandabil să utilizezi în exprimare cuvinte al căror înțeles nu îl cunoști, dar „sună bine”.
- ✓ Vei scrie lizibil! Nu trebuie să ai un scris perfect – important este să se înțeleagă ce scrii!
- ✓ Vei așeza corect textul în spațiul destinat rezolvării/scrierii. Acest lucru presupune: alineatul/alineatele marcate corespunzător, respectarea liniaturii etc.
- ✓ Vei respecta ortografia și normele de punctuație exersate până în momentul examenului.
- ✓ E bine să-ți rezervi câteva minute în care să recitești întregul text creat de tine, cu „ochi critic”, pentru a identifica eventualele greșeli – de orice natură.

PARTEA a III-a
Teste de
antrenament
după modelul
M.E.

TESTUL 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Vremea era pe la toacă, dar căldura, încă în toi, juca rotind ca răsfrângerile unei ape tainice pe deasupra caselor adormite. Ulița se ridica, pustie și singuratică, spre strălucirea asfințitului. Clopote începură a bate dulce și trist, de la bisericile târgului. Fetița se opri o vreme în loc, ascultând.

— Așa sunau clopotele și atunci... șopti ea cu ochii duși.

Cei doi tovarăși trecură domol pe cărarea din marginea uliții până sus în deal, la plopul lui Mihalcea. Acolo Lizuca se opri și băgă de samă că s-a isprăvit cenușa.

— Patrocle, ce facem noi acum? întrebă ea pe cățel.

Patrocle își scutură urechile mari și o privi țintă:

— Nu știu, stăpână!

Prin plopul tremurător străbătu un freamăt prelung. Duduia Lizuca zise:

— De aicea trebuie să apucăm pe drumușorul de la stânga. Chiar și frunzele plopilor se-ntorc într-acolo. Pe urmă, avem să trecem printre livezi și prin dumbrava Buciumenilor, și îndată dăm de căsuța bunicilor. Dacă am isprăvit cenușa, mergem până acolo și înapoi nu ne mai întoarcem. Acolo nu ne bate nimeni și bunicuța are să plângă și are să se bucure că am venit. Pe tine te dor picioarele, Patrocle?

— Nu.

— Nici pe mine. Hai să mergem. Uite, Patrocle, pe aicea drumul e mititel și îngust, da-i mai frumos decât în târg. Și la dreapta și la stânga s-au adunat păpușoi. Se mișcă și sună ca niște săbii. Dar eu nu mă tem. Ei ne îndeamnă înainte și ne pot apăra de multe jivine rele. Vezi tu? păpușoi au și împărăteasă, Patrocle. O floare mare și mândră: bunica zicea că o cheamă Sora-Soarelui. Să ne oprim aici, lângă ea. Ce mai faci mata, Sora-Soarelui?

Floarea cu coroană aurie se clătină lin spre copilă, la adierea vântului.

— Îmi pare bine că te găsec înaltă și frumoasă, urmă Lizuca. Noi ne ducem la bunicuța și la bunicul.

— Foarte bine, aprobă floarea-soarelui.

— Căci acasă nu mai putem sta. Tata a bătut din picior la bunici și nu mă mai lasă la dânșii. Și când era tata acasă, mămica se sfădea* cu dânșul: țipa subțire, cerea să vândă livezile și pădurea. Tata nu voia și zicea că sunt ale mele, rămase de la mama. Iar mămica tropăia mărunțel și se uita holbat și a căzut pe scaun leșinată; și tata a sărit și a stropit-o cu apă. Pe urmă tata s-a dus; iar mămica mă tot bătea, dar eu nu plângeam. Mă strecuram la Patrocle, în cușca lui, și stam acolo ascunsă și mă gândeam la mama, care s-a dus și nu s-a mai întors. Mama mea a murit, Sora-Soarelui!

Floarea lăsă să cadă deasupra copilei două petale ca niște fluturi de lumină și clătină întristată din cap.

— Așa-i că pe aici e drumul la bunicii mei? Atunci, haide să mergem, Patrocle, că altfel întârziem.

La doi pași de duduia Lizuca, cățelul scurma repede cu o labă un mușuroi de furnici, apoi își vârî botul în el, mirosind. Îndată începu să scuture din cap și să pufnească, țopăind la dreapta și la stânga.

Lizuca începu a râde.

— Vezi, Patrocle, dacă nu le dai pace, ele te mușcă. Stai cuminte, să ți le iau de pe bot și să le dau drumul în iarbă. Nu știi mata că aici este și împărăteasa furnicilor? Și dacă o scăpăm de primejdii, ea ne dă un fir de pai; și când avem nevoie de dansa îndată vine să ne ajute, cu toate furnicile ei. Așa. Uite paiul. Hai să mergem. Rămâi sănătoasă, Sora-Soarelui.

(Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)

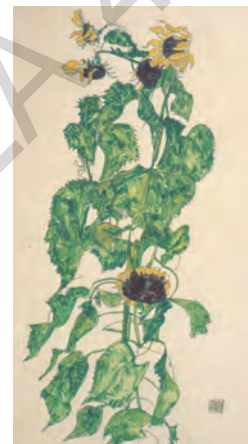
**a se sfădi* – a se certa

TEXTUL 2

Știam din copilărie că floarea-soarelui se întoarce după soare și, în rarele prilejuri în care puteam să o văd, eram în stare să stau fascinată ore întregi pentru a reuși să descopăr abia perceptibila ei rotire. O păresem de fiecare dată într-o vinovată confuzie, convinsă că numai scurttimea timpului de observație mă împiedica să-i văd în toată splendoarea miraculoasă ei răsucire. Mi se părea totuși că s-a mișcat puțin și așteptam vacanța următoare fără s-o uit, desenându-i petalele ciufulite pe marginea caietelor, silueta ei stilizată simbolic pe copertile cărților. Pentru că, de fapt, despre un simbol era vorba, un simbol pe care îl bănuiam dincolo de înfățișarea atât de mimetic* solară a plantei, un simbol căruia nu puteam să-i dau de capăt pentru că îmi lipsea elementul-cheie – certitudinea rotirii ei. Se întorcea sau nu se întorcea după soare, aceasta era întrebarea, aceasta era îndoiala care, odată elucidată, urma să determine înțelesul florii. Căci trebuia să aibă un înțeles, de asta nu mă îndoiam. Era prea rotundă, prea galbenă, prea înaltă, prea solară ca să nu însemne ceva, legătura ei cu soarele era prea ieșită din comun, prea evidentă, prea strălucitoare ca să nu dea de gândit. Și gândul meu era: cum? Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer? Era iubire sau servilism, era curaj sau supunere? Și cum reușea să însemne atât de mult și atât de mult timp, atât de greu și atât de greu de înțeles această emblemă a copilăriei mele?

(Ana Blandiana, *Floarea-soarelui*, în vol. *Cea mai frumoasă dintre lumile posibile*)

**mimetic* – imitativ; care mimează, imită; asemănător, care reproduce

Egon Schiele,
Floarea-soarelui, 1917

A

1 Transcrie denumirile altor două plante în afară de floarea-soarelui, pe care Lizuca și Patrocle le întâlnesc în drumul lor. **2 puncte**

2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**. În copilărie, autoarea textului *Floarea-soarelui* era fascinată de

- a) petalele florii-soarelui. c) rotirea florii-soarelui.
b) silueta florii-soarelui. d) culoarea florii-soarelui.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**. Lizuca și Patrocle pornesc la drum

- a) noaptea târziu. c) la amiază.
b) dimineața devreme. d) către seară.

2 puncte

Răspunsul corect: .

Partea a III-a

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**. În fragmentul extras din textul *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, se evidențiază
- a) inocența copilăriei. c) specificul vieții rurale.
b) frumusețea naturii. d) bucuriile vieții de familie. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Deși a isprăvit cenușa, Lizuca intenționează să găsească o metodă de a se întoarce.		
	Pe Patrocle îl dor picioarele.		
	Sora-Soarelui este numele dat florii-soarelui de către bunica Lizucăi.		
	Lizuca se confesează florii-soarelui.		
Text 2	În copilărie, Ana Blandiana avea certitudinea rotirii florii-soarelui.		
	Ana Blandiana consideră floarea-soarelui o emblemă a copilăriei sale.		

- 6 Prezintă, în două – trei enunțuri, locul acțiunii din primul text, ilustrând cu o secvență. **6 puncte**
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
- 8 Crezi că plecarea de acasă, către bunici, îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 1**. **6 puncte**
- 9 Asociază fragmentul din *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, relația personajului principal cu universul în care trăiește, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

- 1 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria:
- a) copilărie, descopăr. c) copilărie, descopăr.
b) copilărie, descopăr. d) copilărie, descopăr. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:
- a) livadă, dumbravă, mărunțel, pădure. c) tată, mamă, bunicuță, bunic.
b) uliță, drum, cărare, a merge. d) cățel, furnică, împărăteasă, stăpână. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Cuvântul „stilizată” este corect utilizat în enunțul:
- a) A primit notă mare pentru cea mai stilizată compunere. c) Emblema echipei este o frunză stilizată.
b) El are o personalitate stilizată. d) Prin felul cum se îmbracă este o persoană stilizată. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer?” sunt:
- a) izbânda, șoseaua. c) izbutea, calea.
b) eșua, poteca. d) răzbea, autostrada. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 5 Selectează, din secvența următoare, trei verbe aflate la moduri diferite, pe care le vei preciza: „— Vezi, Patrocle, dacă nu le dai pace, ele te mușcă. Stai cuminte, să ți le iau de pe bot și să le dau drumul în iarbă.”

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6 puncte

- 6 Alcătuieste o propoziție asertivă în care pronumele cu funcție sintactică de subiect din enunțul „Acolo nu ne bate nimeni.” să fie complement indirect. **6 puncte**

- 7 Scrie o întrebare adresată Lizucăi sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată circumstanțială de timp. **6 puncte**

- 8 Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând impresia unui copil după lectura textului *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu.

Cred că pasionați / pasionații (1) de literatură pentru copii / copiii (2) vor / v-or (3) simți / simții (4) un imbold / inbold (5) de a fi mereu sinceri cu ei înseși / înșiși (6).

Cred că _____ (1) de literatură pentru _____ (2) _____ (3) _____ (4)
un _____ (5) de a fi mereu sinceri cu ei _____ (6).

6 puncte

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Lizuca, personajul din textul lui Mihail Sadoveanu. În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

NOTĂ!

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; respectarea ortografiei – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

TESTUL 20

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Ațiunea se petrece în București, în holul casei lui Sergiu. [...]

MIHAI (*care a urmărit atent toată conversația*): Ce-ar fi să mergem după-masă la un film? (*Nu răspunde nimeni.*)

ZAMFIR (*lui Sergiu*): Știu că nu admiți să mă mai amestec în pregătirea ta, dar cu nopțile pierdute ai putea s-o lași mai moale totuși.

SERGIU: Ai dreptate, nu-mi place să te amesteci.

CLAUDIA: Dacă nu te porți ca un băiețel cuminte, domnul Zamfir o să te tragă de urechi. [...]

SERGIU (*enervat, ridicându-se*): Eu nu sunt [...] un petrecăreț. Și mai terminați odată cu dădăceala și cu pretențiile astea. (*Intră în apartamentul lui, trântind violent ușa.*)

CLAUDIA (*încearcă să deschidă ușa, dar e încuiată*): Sergiu, deschide și cere-ți imediat scuze. (*Pauză.*) Altfel plec. (*Niciun răspuns. Claudia își culege poșeta de pe masă și se îndreaptă spre ieșire.*) [...]

ZAMFIR: Am impresia că nu prea merg grozav lucrurile între ei. [...]

MIHAI: Nu știu. [...] Trebuie să fie altceva.

ZAMFIR: Ce vrei să spui?

MIHAI: Că și eu sunt îngrijorat pentru el. S-a schimbat mult de la întoarcere și-i sare țandăra din orice. Ca să-ți spun drept, nici nu știu cum să mă mai port cu el.

ZAMFIR: Nu cumva are dreptate când bănuiește că-l menajezi?

MIHAI: Nu, asta nu-i adevărat, dar...

ZAMFIR: Ascultă, băiatule, pe mine n-are rost să-ncerci să mă duci cu vorba. Și eu mi-am dat seama că atunci când ți-a făcut semn să-l depășești puteai s-o faci. (*Mihai tace.*) De ce taci? [...] Sportul e sport și ceea ce faci tu o fi frățesc, dar e nesportiv și nesperios.

MIHAI: Zău, nene Zamfir, că n-o fac anume. Deși e limpede că nu-i în forma lui cea mai bună, nu mă pot pune cu Sergiu. (*Pauză.*) Și acum are nevoie mai mult ca oricând de încredere în el.

ZAMFIR: Pentru asta trebuie ambiționat, nu înșelat. Făgăduiește-mi că la antrenamentele următoare ai să dai tot ce poți. Să vezi cum îl dezmorțim!

MIHAI: Bine, o să încerc.

SERGIU (*intrând*): De ce tăceți? Tot despre mine vorbeți? Alt subiect de conversație nu mai găsiți? (*Se înfurie treptat.*) Terminați odată să vă holbați la mine. [...] (*Lui Mihai. Are un ton rece, profesoral, dar sub care se ascunde o mare solitudine**.) Te-am urmărit foarte atent zilele astea. Ești în progres vizibil. Ai câștigat un fuleu** remarcabil și un ritm de ceasornic. Dar nu trebuie să uiți că pentru alergătorul de cursă lungă instalarea într-un stil fix poate fi primejdioasă. Mai ales când ai adversari de talie. Cred că ar trebui să ajungi la o alternanță care să-ți permită... (*Pe această replică neterminată se stinge încet lumina. E seară. Scena e luminată discret.*) [...]

(Horia Lovinescu, *Ultima cursă*)

**solitudine* – atitudine plină de grijă, de bunăvoință

***fuleu* – alergare în pas mare, mâinile mișcându-se în ritmul picioarelor

TEXTUL 2

Este 4 iulie. Afară sunt 30 de grade Celsius. E trecut de patru după-amiaza. Pe tricoul alb are pete mari de transpirație, după o oră și douăzeci de minute de joc. Duce în spate geanta cu rachete racordate special pentru el, jucătorul de tenis român la dublu, de 1,93 m, 90 kg și 35 de ani, care tocmai a câștigat primul meci la Wimbledonul din 2019.

Dacă ar termina acum cu tenisul, Horia ar fi împăcat cu el. La vârsta lui, alți jucători s-au retras deja, dar îi vine rar gândul acesta în minte. E ceva care apare mai clar când se accidentează. Joacă tenis de la șase ani. Ziua lui se împarte între planificarea obiectivelor și identificarea soluțiilor, între antrenamente și zboruri. E departe de familie și de prieteni în majoritatea timpului. Vrea să se așeze locului, să împărtășească din experiența lui celor aflați la început de drum. A câștigat trei turnee de Grand Slam, la dublu și la dublu mix, a fost numărul unu mondial și campion la Turneul campionilor – ar avea toate motivele să se oprească.

Dar medalia de aur la Jocurile Olimpice îi lipsește.

În 2016, la Rio, a luat argint la proba de dublu masculin, împreună cu Florin Negrea, prietenul lui din copilărie. Bucuria câștigului mai că fost mai mare decât tristețea ratării primului loc. De fapt, medalia de argint e tot un câștig. Înseamnă că ești a doua cea mai bună echipă din lume, că ești înaintea câtorva sute de echipe din lumea întreagă. Pentru un jucător de tenis, perspectiva din care privește lucrurile este ceea ce face diferența între evoluție și regresie. Clasamentul ATP la dublu la final de 2019 cuprinde aproape 2 000 de jucători. Pe locul 6 apare numele lui Horia Tecău.

Așa că nu vrea să se retragă. Probabil în niciun alt sport nu se întâmplă să simți așa de des înfrângerea ca în tenis.

La Wimbledon, șase echipe vor fi înfrânte: nu contează dacă în primul meci sau în finală, ori dacă într-un meci de 50 de minute sau de patru ore jumate – contează că sunt șanse mai mari să fii învins decât învingător. Horia știe azi că a pierde e parte din drum. Din 2003, de când a trecut la profesioniști, a adunat aproape 450 de victorii și 250 de înfrângeri, deci a fost învingător și înfrânt de mai multe ori. Între „a face” și a „arăta” va alege întotdeauna „a face”.

„Acum eu sunt în momentul în care mă îndrăgostesc de tenis din nou și de plăcerea de a juca sănătos, de a fi competitiv, de a mă antrena, de a juca la Wimbledon jocuri din astea dramatice, asta mă motivează să nu mă gândesc la retragere.” [...]

Echipele de tenis la dublu au un punctaj care se reflectă în clasamentul pe echipe, dar fiecare jucător are un punctaj propriu care trebuie îmbunătățit în vederea menținerii în top a calificării. Punctele sunt importante, dar loialitatea este lucrul pe care Horia îl prețuiește cel mai mult în tenis. Tocmai de aceea, echipele care ajung în top sunt echipe sudate. Tenisul la dublu presupune mai mult decât a aduce doi jucători împreună pe terenul de tenis cu o lățime cu 2,74 m, mai mare decât cel utilizat la simplu. Lui Horia îi place să construiască împreună cu celălalt o relație și un plan de bătaie.

(Diana Bădica, Alex Gâlmeanu, „Dacă respiri, ești bine”, în revista *DOR*, nr. 39/2020, p. 60)

A

1 Notează numele a două personaje din primul text, care au o relație de prietenie.

2 puncte

2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.

Sergiu este supărat deoarece

a) are nevoie de mai mult timp pentru petreceri.

c) domnul Zamfir îl sfătuiește să nu piardă nopțile.

b) Claudia îl răsfășă.

d) Mihai crede că-l poate întrece.

2 puncte

Răspunsul corect: .

Partea a III-a

- 3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.
Horia Tecău a câștigat la Wimbledon, în 2019
- a) primul meci. b) ultimul meci. c) toate meciurile. d) niciun meci. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În fragmentul extras din textul dramatic *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu, se evidențiază
- a) atitudinea protectoare a adulților față de tineri.
b) importanța consecvenței în obținerea unei performanțe.
c) pasiunea pentru sport.
d) respectul față de prieteni. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Mihai încearcă să-i dea încredere lui Sergiu, lăsându-l să câștige.		
	Stilul previzibil de joc l-a împiedicat pe Mihai să aibă un fuleu remarcabil și un ritm de ceasornic.		
Text 2	Tecău joacă tenis doar când temperatura de afară este sub 30 de grade.		
	Când se accidentează, Tecău nu se gândește la retragere.		
	Unul dintre motivele pentru care Horia Tecău continuă să joace tenis, în ciuda vârstei înaintate, este dorința de a câștiga medalia de aur de la Jocurile Olimpice.		
	Pentru Tecău nu este important să demonstreze celorlalți ceea ce poate să facă în tenis.		

- 6 Prezintă, în două – trei enunțuri, rolul unei didascalii din primul text, ilustrând-o cu o secvență. **6 puncte**
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut. **6 puncte**
- 8 Crezi că a câștiga înseamnă loialitatea față de echipă, pentru a suda relațiile dintre membri? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul dat. **6 puncte**
- 9 Asociază fragmentul din *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

- 1 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunetul „i” este vocală în toate cuvintele din seria:
- a) impresia, meci. c) soluțiilor, echipe.
b) nopțile, mari. d) vizibil, trebuie. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

- 2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt derivate toate cuvintele din seria:
a) băiețel, după-masă. b) frățesc, niciun. c) lățime, nesportiv. d) zilele, copilărie. **2 puncte**
Răspunsul corect: .
- 3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „geantă” este folosit corect în enunțul:
a) Deoarece cheltuie mult, iar a rămas pe geantă. c) Mi s-a stricat geanta de la bicicletă.
b) Mecanicul auto a reparat geanta mașinii. d) Prietenii mei mi-au dăruit o geantă de piele. **2 puncte**
Răspunsul corect: .
- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele subliniate în enunțul „Bucuria câștigului mai că a fost mai mare decât tristetea ratării primului loc.” se află într-o relație de:
a) antonimie. b) omonimie. c) sinonimie. d) polisemie. **2 puncte**
Răspunsul corect: .
- 5 Rescrie fragmentele următoare, trecând adjectivele la un alt grad de comparație, pe care îl vei preciza:
„Deși e limpede că nu e în forma lui cea mai bună”; „Dacă nu te porți ca un băiețel cuminte”. **6 puncte**
- 6 Rescrie enunțul următor, astfel încât subiectul exprimat să fie realizat printr-un pronume demonstrativ de apropiere: „Dacă ar termina acum cu tenisul, Horia ar fi împăcat cu el.” **6 puncte**
- 7 Formulează o întrebare adresată lui Horia Tecău, sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată circumstanțială de mod. **6 puncte**
- 8 Subliniază varianta corectă:
Se merită/Merită să faci sport, deoarece vei fi sănătos.
Fotbaliștii sunt *cel/cei* mai bine plătiți sportivi.
Oamenii *agrează/agreează* competițiile sportive, fiindcă îi antrenează pentru viață. **6 puncte**

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din **textul 1**.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

NOTĂ!

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; respectarea ortografiei – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

TESTUL 30

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

- Ți-este prietin... știi că ți-e prietin! să nu zici că nu ți-e prietin!...
- Cine?
- Popescu, profesorul de filosofie.
- Suntem cunoscuți, ce e drept; dar chiar așa buni prietini, nu pot să zic.
- Las' că știi eu...
- Ei?
- Ei! trebuie numaidecât să te sui în birje cu mine, să mergem la el, să-i vorbești pentru Ovidiu.

Cititorul trebuie să știe că madam Caliopi Georgescu are trei copii – Virgiliu, Horațiu și Ovidiu Georgescu. Virgiliu este în anul al treilea la Facultatea de drept, Horațiu în al doilea și Ovidiu vrea să intre în anul întâi, la aceeași facultate. Ovidiu trece acum examenul sumar de șapte clase liceale și, cu toată bravura lui, pe cât spune cocoana Caliopi, după ce a biruit toate obiectele, s-a-nțepenit la Morală.

— Închipuiește-ți, zice mama emoționată. Să-l persecute pe băiat! să-i zdrobească băiatului cariera!... Cum este el simțitor, e în stare să se prăpădească... Știi ce mi-a zis? „Mămițo, dacă pierz un an, mă omor!...” E în stare, cum e el ambițios... închipuiește-ți, să-i dea nota 3, și lui îi trebuie 6... Și la ce? tocmai la Morală... Acu, dumneata îl cunoști pe Ovidiu de când era mic... Știi ce creștere i-am dat!...

— Ei! bravo!

— Auzi, tocmai la Morală... Suie-te, te rog.

Și, zicând acestea, cucoana îmi face loc lângă dumneai în trăsură.

— N-ar fi fost mai bine, madam Georgescu – zic eu – să fi mers d. Georgescu în persoană la profesor?... Știi..., d. Georgescu, om cu greutate... ca tată, altfel... Eu... de... străin...

— Aș! ți-ai găsit! Georgescu! nu-l știi pe Georgescu ce indiferent e cu copiii? Dacă ar fi fost după Georgescu, nici Virgiliu, nici Horațiu n-ar fi fost în facultate... Despre partea lui Georgescu, rămâneau băieții fără bacaloriat!... Suie-te, te rog!

(I.L. Caragiale, *Bacalaureat*)

TEXTUL 2

Într-o zi obișnuită, un elev de clasa I dintr-o școală finlandeză știe la ce oră să vină la școală, dar nu știe ce orar are, iar în pauze, sala de clasă se încuie și cu toții sunt obligați să iasă în curte și să se joace, chiar dacă plouă sau e frig. Iar asta e perfect normal.

E luni, sfârșit de mai ploios și rece. La 9 fără 10, în cancelaria Școlii Comprehensive Ressu, din Helsinki, profesorii se pregătesc de ore. Pe cele două mese lungi, metalice, gri și austere, din mijlocul camerei, sunt împrăștiate căni de cafea, tabele și liste și nelipsitele prăjituri cu ciocolată aduse de-acasă. Pe pereți sunt aviziere cu orarul, table care anunță calendarul săptămânii, vizitele și ședințele din ziua respectivă. Pe o singură latură a sălii sunt patru fotolii elegante – două de-un fel și două de-un fel – și o măsuță de cafea, parcă dintr-un alt timp și pentru altcineva. Profesorii le mai folosesc dacă au vreo oră de pauză, dar în furnicarul de dimineață trec neobservate.

Cu toții sunt îmbrăcați sport și chiar arată ca și cum ar face mult sport – o caracteristică a finlandezilor. În cancelarie nu există televizor, radio sau spațiu de fumat, există însă o chicinetă cu frigider, cuptor cu microunde, chiuvetă și mașină de spălat vase, iar holul de la intrare e un adevărat vestiar: profesorii își pot schimba și încălțămintea dacă vor, și chiar o fac, în iernile cu zăpadă multă.

Școala are 480 de elevi de mai multe naționalități și o istorie de peste 120 de ani – în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, de exemplu, a fost spital de campanie. Din 2007 Ressu oferă și programul de Bacalaureat Internațional, atât în finlandeză, cât și în engleză. Acesta nu diferă prin materii sau programă de sistemul național, ci printr-un accent sporit pe dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor și prin foarte multe proiecte individuale și de grup, iar diploma este recunoscută internațional.

Marika Lankinen predă biologie și geografie de 16 ani, iar de 13 e la Ressu. La 9 fix descuie cu un card electronic sala de clasă pentru ora de geografie de la a VII-a B. Clasele „A” studiază în finlandeză, iar seria „B”, în engleză. Elevii nu au o clasă a lor, ci se mută dintr-o sală în alta în funcție de orar, dar au dulăpioare individuale în care își țin lucrurile. Durează fix două minute pentru ca fiecare să se așeze la un pupitru și pentru ca Lankinen să proiecteze pe tablă, din computerul din clasă, prima fotografie pe care și-a pregătit-o de acasă. Absențele se trec într-un catalog electronic, la care au acces și părinții pentru a afla notele, care sunt de la 4 la 10. (Nimeni nu anunță absenții la începutul orei, și nici nu se strigă catalogul, ci profesorul trebuie pur și simplu să își cunoască elevii, explică directoarea școlii.)

Prima e o fotografie cu o barcă plină cu refugiați, iar Lankinen le cere să explice ce văd și să încerce să spună povestea oamenilor. „Barcă”, „fără veste de salvare”, „se numesc refugiați”, se aude pe rând din sală. „Din ce țară?”, întreabă profesoara și continuă seria de fotografii: o barcă ajunsă la mal din care un copil de 3-4 ani încearcă să se cațăre pe stânci, un grup de refugiați în spatele unui gard de sârmă ghimpată, doi bărbați care coboară un sicriu în pământ, doi copii singuri cărând o valiză prin noroi și celebra fotografie cu copilul sirian găsit mort pe o plajă din Grecia toamna trecută. Elevii sunt liberi să se miște prin clasă, să vorbească când vor, și dacă vor chiar și să apeleze vocal Google translate de pe iPhone 6 al unuia atunci când nu găsesc cuvântul în engleză pentru „sârmă ghimpată”.

Vorbesc despre lucrurile evidente din fotografii, dar Lankinen îi întreabă și despre cele mai puțin evidente: „Unde se duc?”, „De ce pleacă?”, „Unde e mama celor doi copii singuri?”. Într-o lecție anterioară discutaseră despre dezvoltarea economică a anumitor țări din Orient, dar acum e prima dată când vorbesc despre refugiați. Nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci doar o discuție vie despre lumea din jurul lor și lucrurile care se întâmplă în timp ce ei sunt la școală.

(Sorana Stănescu, *O zi într-o școală finlandeză*)

A

1 Notează două dintre obiectele aflate în cancelaria școlii finlandeze. **2 puncte**

2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.
Elevii din școala finlandeză Ressu învață

a) doar în limba finlandeză.

c) în limba engleză sau finlandeză.

b) doar în limba engleză.

d) în limba engleză și în finlandeză. **2 puncte**

Răspunsul corect: .

3 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.
În Școala Comprehensivă Ressu, din Helsinki, elevii nu au voie

a) să acumuleze mai mult de 10 absențe.

c) să intre în cancelaria profesorilor.

b) să aibă dulăpioare individuale.

d) să rămână în clase pe durata recreației.

Răspunsul corect: .

2 puncte

Partea a III-a

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**. În fragmentul extras din articolul *O zi într-o școală finlandeză*, de Sorana Stănescu, se evidențiază
- a) comunicarea dificilă dintre elevi și profesori.
 - b) dorința de a studia în limba suedeză.
 - c) orientarea elevilor către problemele lumii de azi.
 - d) preocuparea pentru studiul artelor.

2 puncte

Răspunsul corect: .

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Ovidiu este fiul cel mai mare al doamnei Georgescu.		
	Domnul Popescu este profesor de Morală.		
	Toți fiii doamnei Georgescu promovaseră examenele cu ajutorul mamei.		
Text 2	În toate școlile finlandeze se dă examenul de Bacalaureat internațional.		
	Cancelariile școlii finlandeze sunt foarte luxoase.		
	Profesorii își cunosc foarte bine elevii, pe fiecare în parte.		

- 6 Prezintă, în două – trei enunțuri, un rol al dialogului din **textul 1**, ilustrându-l prin referire la o secvență.
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut.
- 8 Crezi că este important ca elevii să merite deplin notele obținute? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând fragmentul din schița *Bacalaureat*, de I.L. Caragiale.
- 9 Asociază fragmentul din *Bacalaureat*, de I.L. Caragiale, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

6 puncte

6 puncte

6 puncte

B

- 1 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Sunetul „i” este vocală în toate cuvintele din seria:

- a) bine, băiat.
- b) cariera, știe.
- c) lui, trebuie.
- d) mic, obiectele.

Răspunsul corect: .

2 puncte

- 2 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:

- a) ambițios, discutaseră.
- b) finlandeză, notele.
- c) măsuță, dulăpioare.
- d) nelipsite, refugiați.

Răspunsul corect: .

2 puncte

- 3 Transcrie sensul din text al cuvântului „auster”:

AUSTÉR ~ă (~i, ~e) **1)** (*despre oameni și despre manifestările lor*) Care vădește cumpătate; cu simțul măsurii; sobru. **2)** Care nu admite nici o abatere de la normele sau regulile stabilite; sever. **3)** *fig. (despre lucruri)* Care conține strictul necesar de ornamente; lipsit de ornamente inutile; sever; sobru. **Rochie ~ă.**
Stil ~. [Sil. a-us-] / <fr. **austere**, lat. **austerus** (NODEX (2002).

2 puncte

- 4 Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
 Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Închipuiește-ți, zice mama emoționată.
 Să-l persecute pe băiat!” sunt:

- a) agitată, să susțină. c) mișcată, să promoveze.
 b) enervată, să asuprească. d) tulburată, să nedreptățească.

2 puncte

- 5 Rescrie fragmentul următor, trecând verbele de la indicativ prezent la indicativ imperfect: „Într-o lecție anterioară discutaseră despre dezvoltarea economică a anumitor țări din Orient, dar e prima dată când vorbesc despre refugiați. Nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci doar o discuție vie despre lumea din jurul lor.”

6 puncte

- 6 Alcătuieste un enunț în care substantivul cu funcție sintactică de subiect din enunțul „Pe pereți sunt aviziere cu orarul.” să fie atribut.

6 puncte

- 7 Scrie o opinie despre școala finlandeză prezentată, sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată completivă directă.

6 puncte

- 8 Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând mesajul scris de un copil, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze.

6 puncte

Să încep cu matematica! Am multe _____ (*exercițiu*, cazul acuzativ, plural). Să mă uit mai întâi pe caietul de notițe! Of, nu am scris _____ (*ultima*, cazul acuzativ, plural) reguli! Să-i cer ajutorul _____ (*Mădălina*, cazul genitiv). E mereu pe Facebook.

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

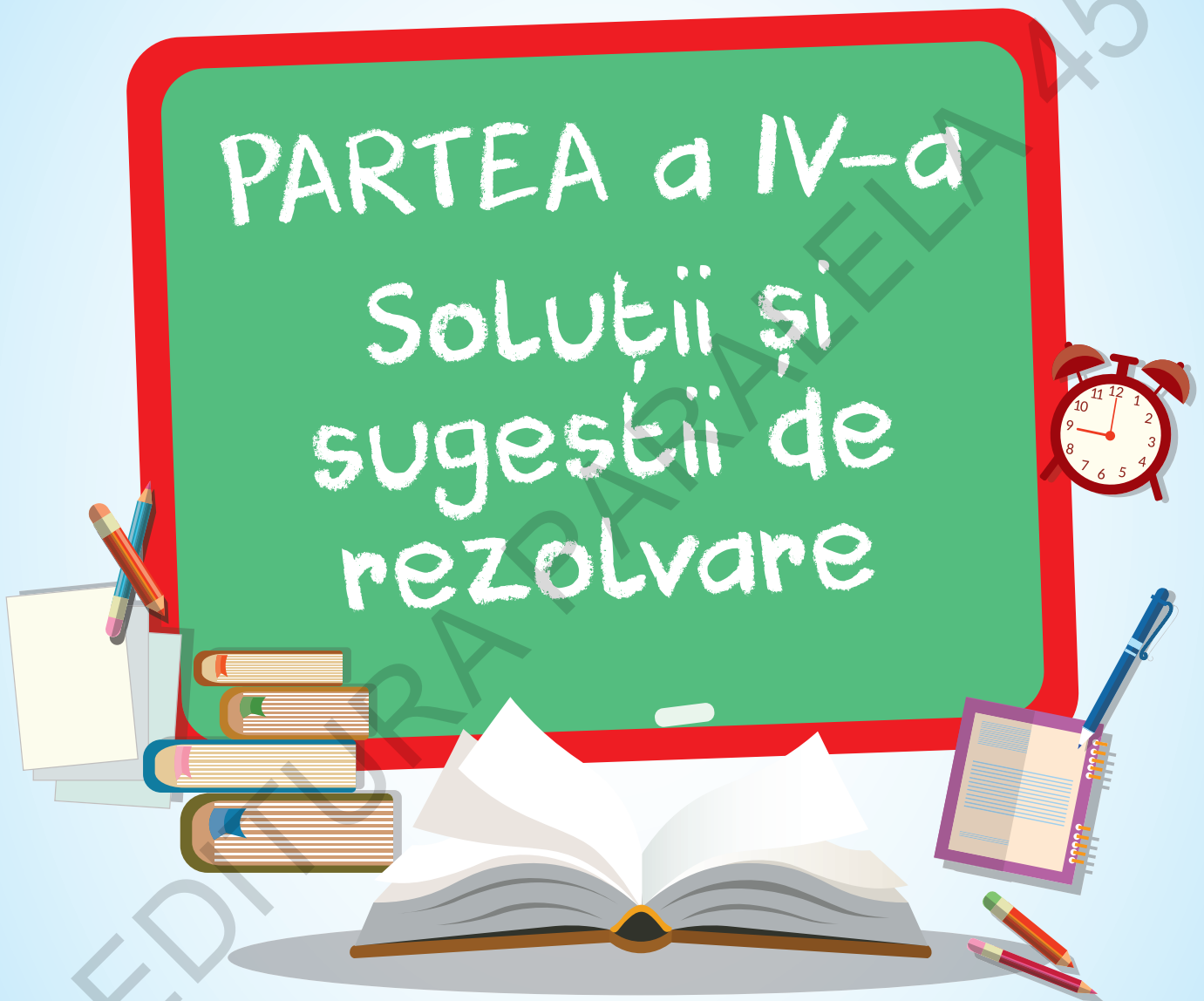
Imaginează-ți că ai fost în vizită la o școală finlandeză. Redactează un text, de cel puțin 150 de cuvinte, pentru o postare pe un blog, care să cuprindă prezentarea unei emoții/a unui sentiment din timpul acestei vizite, integrând o secvență narativă, una descriptivă și una explicativă.

NOTĂ!

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; respectarea ortografiei – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

PARTEA a IV-a
Soluții și
sugestii de
rezolvare

TESTUL 2DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE**Subiectul I****70 de puncte****A**

1. ploi, porumb/„păpușoi”; 2. c; 3. d; 4. a; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Deși a isprăvit cenușa, Lizuca intenționează să găsească o metodă de a se întoarce.		X
	Pe Patrocle îl dor picioarele.		X
	Sora-Soarelui este numele dat florii-soarelui de către bunica Lizucăi.	X	
	Lizuca se confesează florii-soarelui.	X	
Text 2	În copilărie, Ana Blandiana avea certitudinea rotirii florii-soarelui.		X
	Ana Blandiana consideră floarea-soarelui o emblemă a copilăriei sale.	X	

6. Prezentarea locului acțiunii din primul text (de exemplu: Fetița și câinele pornesc pe uliță, apoi merg pe cărare spre deal. Prin ochii fetiței, natura rurală capătă atributele unei lumi de poveste: „ulița se ridică pustie și singuratică” etc.); vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Un element de conținut comun celor două texte este prezența florii-soarelui; aceasta dobândește, în textul sadovenian, calitatea de personaj (este personificată), devenind o confidentă și o protectoare a Lizucăi în drumul către bunici; în textul semnat de Ana Blandiana, floarea-soarelui este privită atât ca un simbol care îi trezește numeroase întrebări („Și gândul meu era: cum? Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer?”), cât și ca o „emblemă” a copilăriei etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând textul dat (de exemplu: Plecarea de acasă, către bunici, îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei, pentru că traseul străbătut îi oferă ocazia de a vorbi despre ea și de a se confesa elementelor naturii; de asemenea, casa bunicilor, dragostea și căldura acestora pot atenua tristețea fetiței etc./ Plecarea de acasă, către bunici, nu îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei, fiind, mai curând, o formă de revoltă împotriva noii soții a tatălui și de eliberare din atmosfera conflictuală din casă etc.; încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu: *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă, *În casa bunicilor*, de Ionel Teodoreanu, *Copilăria*, de Maxim Gorki, *Heidi, fetița munților*, de Johanna Spyri, *45 de zile de speranță*, de Anna Gavalda etc.); prezentarea relației personajului principal cu universul în care trăiește în *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, și *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă (de exemplu: În ambele texte personajul este un copil surprins în relație cu familia sa, cu lumea satului și cu natura; în *Dumbrava minunată*, în centrul întâmplărilor este o fetiță orfană de mamă care se refugiază la bunici, găsindu-și prieteni și confidenți în lumea necuvântătoarelor; în *Amintiri din copilărie*, personajul principal este un băiat pus mereu pe joacă și pe șotii, uneori încercând să se sustragă de la îndatoririle familiale; acesta „călătorește” ducând mâncare la lingurari, mergând în târg să vândă pupăza, fugind la scăldat etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. a; 2. c; 3. c; 4. c; 5. De exemplu: *mușcă* – indicativ, *stai* – imperativ, *să iau* – conjunctiv.; 6. *Nimănui nu-i pasă de mine.*; 7. *Lizuca, ce vei face mai întâi¹/când vei ajunge la bunici?²;* 8. *pasionații, copii, vor, simți, imbold, înșiși.*

Subiectul al II-lea**20 de puncte**

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin caracterizarea personajului din **textul 1**; notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.); prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului; precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate; corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

PARTEA I

■ Lectură, interculturalitate, redactare

Setul 1	6
Setul 2	7
Setul 3	8
Setul 4	9
Setul 5	10
Setul 6	11
Setul 7	12
Setul 8	14
Setul 9	15
Setul 10	16
Setul 11	17
Setul 12	18
Setul 13	20
Setul 14	21
Setul 15	22
Setul 16	23
Setul 17	25
Setul 18	26
Setul 19	28
Setul 20	30

■ Elemente de construcție a comunicării

Setul 1	32
Setul 2	33
Setul 3	34
Setul 4	36
Setul 5	37
Setul 6	39
Setul 7	40
Setul 8	42
Setul 9	43
Setul 10	45
Setul 11	46
Setul 12	47
Setul 13	48

Setul 14	50
Setul 15	51
Setul 16	53
Setul 17	54
Setul 18	55
Setul 19	56
Setul 20	57

PARTEA a II-a

■ Testul 1 – Subiect, barem, explicații

Subiect	60
Barem de evaluare și notare	67
Răspunsuri, sugestii de rezolvare, explicații	70

PARTEA a III-a

■ Teste de antrenament după modelul M.E.

Testul 2	80
Testul 3	84
Testul 4	88
Testul 5	92
Testul 6	97
Testul 7	101
Testul 8	105
Testul 9	109
Testul 10	113
Testul 11	117
Testul 12	121
Testul 13	125
Testul 14	129
Testul 15	134
Testul 16	138
Testul 17	142
Testul 18	146
Testul 19	150

Cuprins

Testul 20	154	Testul 32	202
Testul 21	158	Testul 33	206
Testul 22	162	Testul 34	210
Testul 23	166	Testul 35	214
Testul 24	170	Testul 36	218
Testul 25	174	Testul 37	222
Testul 26	178	Testul 38	226
Testul 27	182	Testul 39	230
Testul 28	186	Testul 40	234
Testul 29	190		
Testul 30	194	PARTEA a IV-a	
Testul 31	198	■ Soluții și sugestii de rezolvare	239

EDITURA PARALELA 45